

Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta

Jakelu:

Etelä-Karjalan maakuntahallitus
kirjaamo@ekarjala.fi

Lappeenrannassa on panostettu asukkaiden osallistumismahdollisuuksiin oman asuinalueensa kehittämiseksi. Asukkaiden ääntä on kuultava esimerkiksi kaavoitus- ja ympäristöasioissa. Alueellinen asukastoiminta vahvistaa kaupungin identiteettiä ja antaa pohjaa yhteiselle näkemykselle oman asuinalueen kehittämisestä. Sitä kutsutaan lähidemokratiaksi, kun kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa oman elinympäristönsä asioihin.

Eteläisen alueen alueraati on yksi Lappeenrannan kahdeksasta alueraadista. Alueradeissa ovat mukana alueen aktiiviset asukkaat, asukasyhdistykset ja järjestöt.

Eteläisen alueen alueraati antaa lausunnon / muistutuksen koskien Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaa, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta:

Eteläisen alueen asukkaista ne, jotka asuvat lähellä Hyväristönmäkeä, vastustavat Lappeenrannan kaupungin suunnitelmia sijoittaa Hyväristönmäen alueelle uusi jätevedenpuhdistamo.

Alueella on asutusta, joka tulee oleellisesti kärsimään sekä hajuhaitoista että kiinteistön arvoon liittyvistä haitoista. Hyväristönmäen, uudelle jätevedenpuhdistamolle varattu alue, sijoittuisi todellisuudessa muutaman sadan metrin päähän lähimmistä asukkaista. Alueella on myös maataloudenharjoittajia, joille aiheutuu haittaa toimeentulolle, jos Hyväristönmälle sijoitettaisiin massiivinen useita kuntia palveleva jätevedenpuhdistamo.

Eteläinen alueraati haluaa korostaa lausunnossaan ettei ole hyvää maankäyttöä sijoittaa useita jätelaitoksia yhden kaupungin sisälle, kun kaupungissa on jo valmiina yksi iso jäteasema, jossa on 135 hehtaaria alaa. Tuon alueen sisälle voisi olettaa mahtuvan kaikki tarvittavat toimenpiteet koskien jätevedenpuhdistamista.

Alueraati nostaa esiin myös Greenreality -teeman Lappeenrannassa. Lappeenrannan kaupunki tuo esiin, että Greenreality on ekologista ajattelua, tietoa, vastuullisia valintoja ja ennen kaikkea tekoja kestävän huomisen puolesta. Alueraati peräänkuuluttaa näitä arvoja tässäkin asiassa.

Alueraati haluaa nostaa esiin Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta kaavaselostuksessa olevia muutamia faktoja, joilla se perustelee, **ettei jätevedenpuhdistamoa tule sijoittaa Hyväristönmäelle eikä näin ollen ottaa huomioon myöskään Etelä-Karjalan 2.vaihemaakuntakaavan aluesuunnitelmissa.**

Eteläisen alueen alueraati

” 6.3.4 Kukkuroinmäki: Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen: Puhdistamon mahdollinen sijoittuminen Kukkuroinmäen alueelle ei vaikeuta laadittujen suunnitelmien ja kaavojen toteuttamista. Kukkuroinmäen puhdistamon toteuttamisen etuna on **Kukkuroinmäen jätekeskuksen asemakaavan olemassaolo ja jätekeskuksen asema-kaavaa on mahdollista tarvittaessa laajentaa.** Kukkuroinmäen jäteaseman alueella on yli 100 ha vapaata aluetta jätevedenpuhdistamon ja sen toimintojen toteuttamiseen.

Mikäli jätevedenpuhdistamo toteutetaan Kukkuroinmäelle, **lietteen kuljetusta autoilla ei enää tarvita**, koska liete käsitellään puhdistamon alueella. Tältä osin liikennemäärät muihin puhdistamovaihtoehtoihin verrattuna ovat huomattavasti pienemmät. Sillä on **merkittävää positiivista vaikutusta myös ilmastotavoitteisiin.**” Sivu 21

” 6.3.4 Kukkuroinmäki: Tehokas liikennejärjestelmä: Kukkuroinmäen puhdistamoalue rajautuu Etelä-Karjalan jätehuollon alueeseen ja **liikennejärjestelmä toimii** olemassa olevan liikenneverkon kautta.” Sivu 22

” 6.3.4 Kukkuroinmäki: Terveellinen ja turvallinen elinympäristö: Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehdolla on **vähäistä vaikutusta alueen maanomistajille** tai muille asianosaisille, koska kohde sijoittuu rakentamattomalle metsämaalle kauemmas pysyvistä asutuksesta. Lähin asutus on 2 km:n etäisyydellä, 32 henkilöä.” Sivu 22

”6.3.4 Kukkuroinmäki: Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat: Alue liittyy Etelä-Karjalan jätehuollon jo käytössä olevaan alueeseen, joten kokonaisuudessa **maankäytön yhteisvaikutukset eivät oleellisesti muutu.**” Sivu 22

” 6.3.4 Kukkuroinmäki ; Uusiutumiskykyinen energiahuolto: Kukkuroinmäen vaihtoehdolla on **positiivisia vaikutuksia maakunnan elinkeinoelämälle.** Puhdistamon toteuttaminen olemassa olevan jätekeskuksen yhteyteen mahdollistaa jäteveden käsittelyn ja jätehuollon yhdistämisen kokonaisuudeksi samalle alueelle. Näin ollen se tuo mahdollisuuden kehittää uutta yritystoimintaa jäteteeman ympärille esimerkiksi kierrätyksen ja bioenergian tuotannon kehittämisellä, **mikä tukisi myös ilmastotavoitteita.** Tämä vaihtoehto edistää uusiutumiskykyisen energiahuollon tavoitetta alueella synergiaetujen myötä.” Sivu 22

”6.3.5 Toikansuo: Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen: Toikansuon jätevedenpuhdistamoalue rajoittuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Alue on varattu jäteveden puhdistukseen maakunta-, yleis- ja asemakaavoissa. Puhdistamoalueen pysyessä asemakaavan mukaisena alueena, **maankäytölliset vaikutukset säilyvät ennallaan.** Verrattaessa maankäyttöä vaihemaakuntakaavan muihin puhdistamovaihtoehtoihin, Toikansuon uusi puhdistamo vaatii uutta rakentamisaluetta vähiten. Tässä vaihtoehdossa ei tarvita maanlunastuksia eikä uusien tieyhteyksien rakentamista. Puhdistamopaikalle ei tarvita maankäytöllistä lupaprosessia.” Sivu 23

”6.3.5. Toikansuo: Terveellinen ja turvallinen elinympäristö: Toikansuon kohde **ei muuta elinympäristön tilannetta.** Toikansuon puhdistamovaihtoehdolla on vähäistä vaikutusta alueen maanomistajille tai muille asianosaisille, koska kohde sijoittuu olemassa olevalle jätevedenpuhdistamon alueelle. Lähin asutus on 500 metrin etäisyydellä, 25 henkilöä.” Sivu 24

”6.3.5. Toikansuo: Tehokas liikennejärjestelmä: Uuden saneeratun Toikansuon puhdistamon käyttöaikana liikenteen on oletettu vastaavan Toikansuon nykyisiä liikennemääriä ja nykyiseen liikennejärjestelmään **ei todennäköisesti tarvita merkittäviä parannuksia.** Sivu 23

” 6.3.5. Toikansuo: Terveellinen ja turvallinen elinympäristö: Toikansuon kohde ei muuta elinympäristön tilannetta. Toikansuon puhdistamovaihtoehdolla on **vähäistä vaikutusta alueen maanomistajille tai muille asianosaisille**, koska kohde sijoittuu olemassa olevalle jätevedenpuhdistamon alueelle. Lähin asutus on 500 metrin etäisyydellä, 25 henkilöä.” Sivu 24

” 6.3.5. Toikansuo: Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat: Toikansuon alue on nykytilassaan jätevedenpuhdistamoaluetta, **eikä** tämän sijoituspaikkavaihtoehdon **toteuttamisella ole merkittäviä vaikutuksia** maiseman, luonnonarvojen tai kulttuuriperinnön vaalimiseen eikä vesi- ja maa-ainesvarojen käyttöön.” Sivu 24

”6.3.5. Toikansuo; Uusiutumiskykyinen energiahuolto: Toikansuon puhdistamovaihtoehdolla **voi olla positiivisia vaikutuksia maakunnan elinkeinoelämälle**, koska sen keskeinen sijainti yhdyskuntarakenteessa antaa mahdollisuuden kehittää ja toteuttaa jätevedenpuhdistamoa tukevaa yritystoimintaa.” Sivu 24

”6.3.6 Hyväristönmäki: Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen: Hyväristönmäki sekä Mustola ja Toikansuo ovat houkuttelevimpia puhdistamovalintoja yhdyskuntarakenteen eheytyksen kannalta, koska alueet sijoittuvat taajamien kunnallistekniikan ja uuden puhdistamon väliselle alueelle.” Sivu 24

”6.3.6. Hyväristönmäki: Tehokas liikennejärjestelmä: Hyväristönmäen **puhdistamolle ei ole olemassa olevaa suoraa liikenneyhteyttä**. Liikenne Hyväristönmäen puhdistamon läheisyyteen ohjautuu Vainikkalantieltä jatkuen Karkkolantien kautta uudelle rakennettavalle tieyhteydelle. **Uuden tieyhteyden rakentamisesta aiheutuu todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia.**” Sivu 24

”6.3.6 Hyväristönmäki: Terveellinen ja turvallinen elinympäristö: Hyväristönmäen puhdistamoalueelta on matkaa lähimpiin asutuksiin noin 1 kilometri, yhteensä 43 henkilöä. Puhdistamopaikka sijaitsee metsäisellä, mäkien väliin jäävällä alueella asutuksen jäädessä pääosin alueen ulkopuolelle. **Puhdistamon rakentamisesta aiheutuu kuitenkin todennäköisesti liikenne- ja meluvaikutuksia lähiympäristöön.** Varsinainen puhdistamotoiminta ja siihen liittyvä liikenne voi aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia elinympäristöön kuten esimerkiksi melu ja pöly.” Sivu 24

”6.3.6 Hyväristönmäki: Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat: Hyväristönmäen mahdollisen puhdistamon vaikutukset ovat paikallisia ja kohdistuvat pääosin maisemaan ja metsäalueisiin. Yhtenäistä metsäaluetta muuttuu puhdistamoalueen osalta rakennetuksi alueeksi ja metsän monimuotoisuus heikentyy aikallisesti. **Myös tieyhteyksien rakentaminen aiheuttaa metsämaaston tuhoutumisen tiestön alle jääviltä osuksilta.**” Sivu 25

”6.3.6. Hyväristönmäki; Uusiutumiskykyinen energiahuolto: Alueen sijainti kaukolämpö ja maakaasuverkoston lähituntumassa edistää mahdollisuuksia bioenergian hyödyntämiselle ja siirtämiselle verkostoihin.” Sivu 25

”6.4.1 Jätevedenpuhdistamon vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön:

Kukkuroinmäki: Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehdon normaalista toiminnasta ei synny merkittävää melua. Mahdollisille hajuhaitoille altistuvaa pysyvää asutusta ei ole lähialueella....Kukkuroinmäelle on mahdollista toteuttaa jätevedenpuhdistamo ja

lietteen jatkokäsittely samalle alueelle. Tällöin voidaan sijoittaa kaikki hajua, melua ja liikennettä aiheuttavat toiminnot samalle alueelle. Kuljetusmatkoja eri käsittelyvaiheiden välillä voidaan minimoida, jos puhdistusprosessi ja lietteen jatkokäsittely tapahtuu samalla Kukkuroinmäen alueella. Sivu 28

Toikansuo: Toikansuon puhdistamovaihtoehdon normaalista toiminnasta ei synny merkittävää melua. Toikansuon puhdistamoalueella rakentamisen aikainen meluhaitta vaikuttaa lähialueelle ja se on merkittävä, koska puhdistamo liittyy olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja pysyvää asutusta on lähellä.... Puhdistamon lietteenkäsittelyä on mahdollista sijoittaa Toikansuon alueelle ympäristövaikutusten minimoimiseksi. Kuitenkin lietteen jatkokäsittely tapahtuu Kukkuroinmäellä. Sivu 28

Hyväristönmäki: Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehdon normaalista toiminnasta ei synny merkittävää melua, sen sijaan rakentamisen aikainen meluhaitta voi vaikuttaa lähialueelle. **Hajuhaitoille altistuvaa pysyvää asutusta on noin 1 kilometrin etäisyydellä.** Puhdistamon lietteenkäsittely on mahdollista sijoittaa Hyväristönmäen alueelle ympäristövaikutusten minimoimiseksi. **Lietteen jatkokäsittely tapahtuu kuitenkin Kukkuroinmäellä.**” Sivu 28

”6.4.2 Jätevedenpuhdistamon vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon:

Kukkuroinmäki: Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehdossa puhdistetun jäteveden purkupaikkavaihtoehdot ovat itäisen Pien-Saimaan Keskisenselkä ja Suur-Saimaan Joutsenon edusta. Keskisenselän purkupaikkavaihtoehdo sijaitsee nykyisellään tyydyttävässä tilassa olevalla vesimuodostumalla ja vaikeuttaa alueen hyvän ekologisen tilan saavuttamista. Puhdistettujen jätevesien kierto Vehkataipaleen kautta läntiselle Pien-Saimaalle on suurinta Keskisenselän vaihtoehdossa. **Suur-Saimaalla Joutsenon** edustan vesimuodostuma on erinomaisessa tilassa ja puhdistettujen jätevesien laimenemisolosuhteet ovat hyvät. Laskennallisten arvioiden mukaan ravinnepitoisuuksien muutokset **eivät heikentäisi ekologista tilaluokkaa**, mutta pitkällä aikavälillä purkupaikan lähialueen tila voi muuttua huonompaan. Tilan heikentymistä voidaan ehkäistä tehokkaalla jätevesien puhdistuksella ja häiriötilanteiden hallinnalla. Hajuhaitoille altistuvia ihmisiä on Kukkuroinmäen puhdistamopaikka-vaihtoehdossa eri vaihtoehdoista vähiten.” Sivu 32

Toikansuo: Toikansuon puhdistamovaihtoehdossa puhdistetun jäteveden purkupaikkavaihtoehdot ovat Kaukaan edusta läntisellä Pien-Saimaalla ja Suur-Saimaa Joutsenon edustalla. Kaukaan edustalla laimenemisolosuhteet ovat Saimaan purkupaikkavaihtoehdoista heikoimmat. Lisääntyvä kuormitus vaikeuttaisi edelleen voimakkaasti kuormitetun vesimuodostuman hyvän ekologisen tilan saavuttamista. **Suur-Saimaalla Joutsenon edustan** vesimuodostuma on erinomaisessa tilassa ja puhdistettujen jätevesien laimenemisolosuhteet ovat hyvät. Laskennallisten arvioiden mukaan ravinnepitoisuuksien **muutokset eivät heikentäisi ekologista tilaluokkaa**, mutta pitkällä aikavälillä purkupaikan lähialueen tila voi muuttua huonompaan. Tilan heikentymistä voidaan ehkäistä tehokkaalla jätevesien puhdistuksella ja häiriötilanteiden hallinnalla. Sivu 33

Hyväristönmäki: Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehdossa puhdistetun jäteveden ensisijainen purkupaikkavaihtoehdo on Rakkolanjoki, mutta myös Kaukaan edustaa läntisellä Pien-Saimaalla on pidetty vaihtoehdona. ... On kuitenkin huomioitava, että

Rakkolanjoen yläosa sekä Haapajärvi ovat huonossa ekologisessa tilassa ja Rakkolanjoen alaosa Haapajärven ja rajan välisellä alueella tyydyttävässä tilassa. Merkittävästi vähentyväkin kuormitus tulisi vaikeuttamaan näiden vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamista. Kaukaan edustalla laimenemisolosuhteet ovat Saimaan purkupaikkavaihtoehdoista heikoimmat. **Lisääntyvä kuormitus vaikeuttaisi edelleen verrattain voimakkaasti kuormitetun vesimuodostuman hyvän ekologisen tilan saavuttamista. Hajuhaitoille altistuvia ihmisiä** on Hyväristönmäen puhdistamopaikkavaihtoehdossa vuoden 2019 väestötietojen mukaan altistujien määrä yhden kilometrin säteellä on 43 henkilöä ja kahden kilometrin säteellä 316 henkilöä.” Sivu 33

”6.5 Jätevedenpuhdistamon mahdolliset muut vaikutukset:

Kukkuroinmäki: Kukkuroinmäki liittyy jo ennestään teollisuuden tai yhdyskuntarakentamisen piirissä oleviin alueisiin. Kukkuroinmäen vaihtoehto on todennäköisesti suhteellisen hyvin luvitettavissa alueen ollessa jo muun kuin yksityisen rakentamisen piirissä. Kukkuroinmäen puhdistamon toteuttamista edistää voimassa oleva asemakaava. Sivu 43

Toikansuo: Maankäytöllisesti vähiten uutta rakentamisaluetta tarvitaan, jos uusi puhdistamo sijoittuu Toikansuon olemassa olevalle puhdistamoalueelle. Tässä vaihtoehdossa ei tarvita maanlunastuksia eikä uusien tieyhteyksien rakentamista. Puhdistamopaikalle ei myöskään tarvita maankäytöllistä lupaprosessia, koska alueella on jo lupa jätevedenpuhdistamolle. Sivu 43

Hyväristönmäki: Hyväristönmäki sijaitsee nykyisen käytössä olevan Toikansuon puhdistamon purkujoen (Rakkolanjoki) lähellä ja se sijoittuu neitseelliseen maastoon. **Hyväristönmäen puhdistamoalueen lupaprosessi on vaativa ja maankäytölliset muutokset ovat melko suuria.”** Sivu 43

Lappeenrannassa 1.10.2021

Terveisin

Jari Harju

Jari Harju

puheenjohtaja, Eteläisen alueen alueraati 2021 – 2025

Meidän Lappeenranta -toiminta